

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	de Istorie în Limba Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	masterat
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Cercetarea și valorificarea patrimoniului cultural (în limba maghiară)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Metode de cercetare în reabilitarea monumentelor						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector dr. Kovács Zsolt						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector dr. Kovács Zsolt						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	0
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					18
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					12
Examinări					3
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					93
3.8 Total ore pe semestru					121
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	• Cursul necesită videoproiector.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Regăsirea informației despre trecutul istoric. • Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor. • Prezentarea orală și scrisă, în limba programului de studii a cunoștințelor de specialitate. • • Utilizarea adecvată a limbajului de specialitate al istoriei artei, a termenilor tehnici și a conceptelor de bază din domeniul istoriei artelor.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Îndeplinirea la termen, riguroasă și responsabilă, în condiții de eficiență și eficacitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. • Aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. • Căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor extrinseci și intrinseci ale învățării continue.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul de față propune prezentarea celor mai importante metode de cercetare utilizate în procesul evidenței și a reabilitării monumentelor istorice.
7.2 Obiectivele specifice	Pe lângă informațiile generale legate de problematica propusă cursul nostru dorește și familiarizarea participanților cu noile rezultate ale cercetărilor legate de monumentele istorice din România, cu accent pe cercetările monumentelor istorice din Transilvania, efectuate în ultimele două decenii.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Istoria conservării	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
2. Istoria instituțiilor legate de protecția patrimoniului construit	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
3. Istoria instituțională a protecției patrimoniului construit din România	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	

4. Rolul cercetării in procesul de reabilitare a monumentelor	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
5. Importanța cercetărilor legate de monumentele istorice	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
6. Cercetările legate de monumente: surse iconografice, cartografice, vizuale.	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
7. Sursele scrise ale cercetării monumentelor din Transilvania	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
8. Sursele scrise ale cercetării monumentelor din Transilvania	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
9. Rolul cercetărilor arheologice. Dendrocronologia	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
10. Cercetarea stratigrafica si de parament	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
11. Metode de relevare a monumentelor	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
12. Inventarierea monumentelor. Cercetări topografice	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
13. Schimbări ale metodicii cercetării monumentelor istorice: inventarul de valori, inventarul monumentului	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	
14. Principii si tendinte noi in cercetarea monumentelor	Prelegerea participativă, expunerea, exemplificarea	

Bibliografie obligatorie:

A falkutatás elmélete és gyakorlata a műemlékvédelemben. Szerk. Bardoly István, Haris Andrea. Budapest, 2020.

A magyar műemlékvédelem korszakai. Tanulmányok. Szerk. Haris Andrea, Bardoly István. Budapest, Országos Műemlékvédelmi Hivatal, 1996. 276 p., ill. (Művészettörténet műemlékvédelem, 9.) (vezi: hungaricana.hu)

D. Mezey Alice: A műemlékek helyszíni építéstörténeti feltárásának fontosságáról és tudományos feldolgozásuk jelentőségéről. *Műemlékvédelmi Szemle*, 9, 1999, 1/2. 5-17. (vezi: hungaricana.hu)

Az értékleltár szerepe a műemlékvédelemben. Szerk. Bardoly István, Haris Andrea. Budapest, 2018.

Feld István: Kutatás-dokumentáció-rekonstrukció. In: *Műemlékvédelmi Szemle* 1999/1-2. 27-56.

(vezi: hungaricana.hu)

Haris Andrea: Műemlék épületek kutatásának módszertana és annak változása. *Műemlékvédelem*, 48, 2004, 5. 297–302.

Jokilehto, Jukka: *A History of Architectural Conservation.* Butterworth–Heinemann, Oxford–Auckland–Boston–Johannesburg–Melbourne–New Delhi, 2002.

Lóvei Pál – Somorjay Sélysette: Főmű és átlag – a műemlékkényilvánítás elveiről. *Műemlékvédelem*, 47, 2003, 2. 74–80.

Bibliografie opțională:

A műemlékvédelem tárguló körei. Kiállítási katalógus. Szerk. Lóvei Pál. Budapest, Országos Műemlékvédelmi Hivatal, 2000.

Balogh Jolán: Erdély műemlék-topográfiaja. Közli: Kerny Terézia, in: *Ars Hungarica*, 23, 1995, 1. 89–94.

Bauforschung und Denkmalpflege. Herausgeben von Achim Hubel. Dokumentation der Jahrestagung 1987 in Bamberg de Arbeitskreises Theorie und Lehre der Denkmalpflege E. V. Bamberg, 1989.

Curinschi-Vorona, Gheorghe, *Centrele istorice ale oraşelor*, Bucuresti : Ed. Tehnica, 1967

Curinschi-Vorona, Gheorghe, *Restaurarea monumentelor istorice*, Bucuresti : Ed. Tehnica 196

Curinschi-Vorona, Gheorghe, *Arhitectura. Urbanism. Restaurare.* Bucuresti : Ed. Tehnica 1996

Dávid Ferenc: A falkutatások szerepe a műemléki helyreállításokban. In: *Az Egri Nyári Egyetem*

Előadásai 1977. Bp. (1978) 73-82.

Dercsényi Dezső: *Mai magyar műemlékvédelem.* Budapest: Magvető, 1980

Dolff-Bonekämper Gabi: Nemzeti – regionális – globális? A társadalmi örökségkonstrukciók régi és új modelljei. Ford. és utószó: Marosi Ernő. [Magyar Szemle](#), 18, 2009, 1/2. 35–50.

Entz Géza: Javaslat a Dehio rendszerű műemléki topográfiai kézikönyv programjának bevezetésére. *Műemlékvédelmi Szemle*, 13, 2003, 1. 103–120.

Fülöp András: Épületkutatás-falkutatás. In: *Műemlékvédelem* 2009/3. 165-168.

Gerő László: *Építészeti műemlékek feltárása, helyreállítása és védelme*, Budapest, 1958.

Gerő László: *Műemlékvédelemről mindenkinek.* Bp., 1987.

Istoria conservării (curs. Conf.dr.arg. Virgil Pop), U.T. Press, Cluj-Napoca, 2002.

Karták könyve (2. bővített kiadás). Szerk. Román András, Fejérdy Tamás. ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság, Budapest, 2011.

Kő kövön. Stein auf Stein. Dávid Ferenc 73. születésnapjára. Festschrift für Ferenc Dávid. Szerk. Szentesi Edit, Mentényi Klára, Simon Anna, Vince Kiadó, Budapest, 2013.

László Csaba: Épületkutatási módszertanról másként. In: *Műemlékvédelem* 2005/2. 106-108.

Lővei Pál: Egyházi személyiségek a magyar műemlékvédelem történetében. In: *Műemlékvédelmi Szemle*, 1993, 1. 77–86.

Magyar Műemléki ABC, Műszaki Kiadó Budapest, 1984.

Műemlékvédelem-törvényi keretek között, szerk. Tamási Judit, OMvH, Bp. 2001.

Nagy Mihály: A régészeti örökség védelme Magyarországon. In Visy Zsolt (szerk.): *Magyar régészet az ezredfordulón*. Budapest: NKÖM – Teleki László Alapítvány, 2003.

Riegl, Alois: A modern műemlékkultusz lényege és kialakulása, In: Uő.: *Művészettörténeti tanulmányok*, Budapest, 1999, 7-47.

Simon Zoltán: Ásatás és falkutatás középkori falusi templomainkban. In: *A középkor és a kora újkori régészete Magyarországon. I.* Budapest 2010. 289-314.

Somorjay Sélysette: A műemléki inventarizáció. *Építészet és műemlékvédelem a XX. században*. Szerk. Kovács Erzsébet. [Budapest], KÖH – Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzata, [2004.] 58–62.

Viollet-Le-Duc, E.: A restaurálás. (Dictionnaire raisonné de l'architecture française du XIe siècle. Tome VIII. Paris 1975. pp. 14-43.) *Magyar Műemlékvédelem IX.* 1984. 377–389.

Winterfeld, Dethard von: Műemlékvédelem és művészettörténet, In: *Műemlékvédelmi Szemle* 4, 1994, 1. 5-14.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Studiu de caz: cercetările legate de restaurările catedralei romano catolice de la Alba Iulia	Prezentarea și analiza unui studiu de caz	
2. Studiu de caz: cercetările legate de restaurările fostului palat princiar (episcopal) de la Alba Iulia	Prezentarea și analiza unui studiu de caz	
3. Studiu de caz: cercetările legate de restaurările cetății și palatului princiar de la Oradea	Prezentarea și analiza unui studiu de caz	
4. Studiu de caz: rezultatele săpăturilor arheologice în cercetările legate de restaurările catedralei și a palatului princiar de la Alba Iulia	Prezentarea și analiza unui studiu de caz	

5. Studiu de caz: biserica reformată din strada Kogălniceanu din Cluj-Napoca, biserica Sf. Mihail din Cluj-Napoca	Prezentarea și analiza unui studiu de caz	
6. Studiu de caz: cercetări ale picturilor murale medievale din Transilvania	Prezentarea și analiza unui studiu de caz	
7. Studiu de caz: Cercetări dendrocronologice din Transilvania	Prezentarea și analiza unui studiu de caz	

Bibliografie pentru elaborarea lucrărilor:

Bágyuj Lajos: A kolozsvári Farkas utcai református templom helyreállításának befejezése 1. In: Műemlékvédelem, 13. évf., 4. sz., 1969.

Botár István – Grynaeus András – Tóth Boglárka: Analiza dendrocronologică a mobilierului bisericilor din Transilvania. In: Ars Transsilvaniae, XXIV (2014), 111-126.

Botár István – Grynaeus András – Tóth Boglárka: Dendrokronológiai vizsgálatok a marosvásárhelyi Vártemplomban. In: Marisia XXXIII (2013), 291-315.

Botár István – Grynaeus András – Tóth Boglárka: Hidden dates. Dendrochronological research on medieval churches in Transylvania. In: Caietele ARA 6 (2015), 233-242.

Botár István – Tóth Boglárka – Grynaeus András: Cercetare dendrocronologică la șarpanta medievală a Bisericii Reformate (fosta franciscană) din Târgu Mureș / Dendrochronological Research at the Mediaeval Roof Structure of the Calvinist (Former Franciscan) Church in Târgu Mureș. In: Transsylvania Nostra 2015/3, 53-60.

Entz Géza: A gyulafehérvári székesegyház. Budapest, 1958.

N. Feketics Erika: A darlaci középkori falképek vizsgálata. In: Dolgozatok az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából 2016.

Halmos Balázs – Maróty Katalin: Műemlék, rajz, kutatás. Budapest, Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár, 2015.

Halmos Balázs – Maróty Katalin – Nagy Gergely Domokos: A gyulafehérvári székesegyház déli tornya, in: Dolgozatok. Az Erdélyi Múzeum Érem- és Régiségtárából, 2013. 239–240.

Herepei János: A kolozsvári Farkas utcai templom történetéből (Az 1638–1647. évi építkezés, berendezés és felszerelés adattára), Kolozsvár, 2002.

Jékely Zsombor, Kiss Lóránd: Középkori falképek Erdélyben. Értékmentés a Teleki László Alapítvány támogatásával. Teleki László Alapítvány, Budapest, 2008.

Káldi Gyula – Sarkadi Márton: A gyulafehérvári székesegyház és érseki palota története és legújabb kori helyreállítási munkálatai, in: Műemlékvédelem, 2002 (46. évf.), 1 szám, 11–23.

Kiss Lóránd: Falképek kutatása és helyreállítása az erdélyi szász evangélikus templomokban. In: Egyed Emese, Pakó László, Weisz Attila (szerk.): Certamen. Előadások a Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum Egyesület I. szaksztyáában. Erdélyi Múzeum Egyesület, Kolozsvár, 2013.

Kovács András: A gyulafehérvári Szent Mihály-székesegyház és érseki palota történetéről. In: Élő múltunk. A gyulafehérvári Szent Mihály-székesegyház és érseki palota, szerk. Knecht Tamás, Kolozsvár, Verbum, 2012.

Kovács András: Kolozsvár – Farkas utcai református templom, (Erdélyi műemlékek 3.), Kolozsvár, 2005.

Lángi József, Mihály Ferenc: Erdélyi falképek és festett faberendezések 1-3. Állami Műemlékhelyreállítási és Restaurálási Központ, Budapest, 2002-2006.

Marcu Istrate, Daniela: A gyulafehérvári római katolikus székesegyház és püspöki palota régészeti kutatása (2000–2002), Budapest, Teleki László Alapítvány, 2008.

Marcu Istrate, Daniela: Contribuții arheologice la istoria catedralei romano-catolice din Alba Iulia. Transsylvania Nostra, 2014, VIII, 2, 93-100.

Mihály Ferenc: Festett faberendezések restaurálása Erdélyben. A gyulafehérvári Szent Mihály-székesegyház faberendezésének restaurálásáról. Műemlékvédelem, 2008 (52. évf.), 1 szám, 21–30.

Dragoș Gh. Năstăsoiu, Ferenc Mihály, Kiss Lóránd: Monumente medievale de pe Valea Târnavelor, 2018.

Papp Szilárd (szerk.): A gyulafehérvári székesegyház főszentélye, Budapest, Teleki László Alapítvány, 2012.

Rusu, Adrian Andrei: Cetatea Oradea I. vol. Oradea, 2002.

Sarkadi Márton: „s folytatta magát a régi művet”. Tanulmányok a gyulafehérvári székesegyház és püspöki palota történetéről, Budapest, Teleki László Alapítvány, 2010.

Tóth Boglárka: Az almakeréki szárnyasoltár dendrokronológiai kormeghatározása. In: Művészettörténeti Értesítő 2017/2. 351-356.

Tóth Boglárka – Botár István: A nagyszebeni plébániatemplom középkori tetőszerkezetei. Transsylvania Nostra. 12. évf. 2. 46. sz. 2018. 2-33.

Tóth Boglárka – Botár István: A sepsikilyéni unitárius templom tetőszerkezeteinek a kormeghatározása. In: Mérai Dóra (szerk.): Genius loci. Laszlovszky 60. Budapest, 2018. 244-247.

Weisz Attila: A templom, Kolozsvár, 2016.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

-

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoașterea temelor discutate la cursuri, și pe baza bibliografiei obligatorii	Examen oral	70 %
10.5 Seminar/laborator	Elaborarea și prezentarea unui referat, activitatea de seminar	Lucrare scrisă, prezentare, etc.	30 %
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> Notă de promovare (minim nota 5) pentru activitatea de seminar. 			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

....31.03.2020.....

.....

....

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

.....

.....